

PRVOSTOPENJSKI UNIVERZITETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM

BIBLIOTEKARSTVO IN INFORMATIKA

UNIVERZA V LJUBLJANI, FILOZOFSKA FAKULTETA

ODDELEK ZA BIBLIOTEKARSTVO, INFORMACIJSKO ZNANOST IN KNJIGARSTVO

Predstavitev študijskega programa:

1. Podatki o študijskem programu

Prvostopenjski študijski program *Bibliotekarstvo in informatika* traja 3 leta (6 semestrov) in obsega skupaj 180 kreditnih točk (KT). Študijski program vključuje tri smeri: Bibliotekarstvo, Informacijska znanost in Knjigarstvo. Strokovni naslov, ki ga pridobi diplomant, je diplomirani bibliotekar in informatik (UN) oz. diplomirana bibliotekarka in informatičarka (UN) (dipl.bibl. in inf. (UN))

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence

Temeljni cilj univerzitetnega študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika je usposobiti strokovnjaka za delo na področju organiziranja znanja, ki vključuje produkcijo, distribucijo, hrambo in posredovanje vseh vrst informacij. Program daje osnove tudi za nadaljevanje študija na magistrski in/ali specialistični stopnji ter za vseživljenjsko strokovno in znanstveno usposabljanje, saj kandidati pridobijo znanja in spretnosti za obvladanje sveta informacij.

Strokovne kompetence:

Smer bibliotekarstvo:

- seznanjenost z nastankom in razvojem bibliotekarstva kot znanosti in dejavnosti
- usposobljenost za opravljanje del pri nabavi, obdelavi, urejanju in posredovanju knjižničnega gradiva in informacij
- usposobljenost za komuniciranje z uporabniki za posredovanje knjižničnega gradiva in informacij iz njega ter o njem.

Smer informacijska znanost:

- seznanjenost z nastankom in razvojem informacijske znanosti
- poznavanje področij informacijske znanosti in povezav z drugimi vedami
- razumevanje osnovnih načel organizacije znanja
- poznavanje informacijskega cikla
- usposobljenost za uporabo informacijske tehnologije za upravljanje z informacijami

Smer knjigarstvo:

- razumevanje organizacije in narave dela v založniško-medijskih hišah v družbenem in zgodovinskem kontekstu
- razumevanje uredniške, trženjske, oblikovalske in proizvodne funkcije založniškega procesa
- oblikovanje in urejanje informacij za objavo

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V prvostopenjski univerzitetni študijski program Bibliotekarstvo in informatika se lahko vpiše kandidat, ki je:

- a) opravil maturo,
- b) opravil poklicno maturo v kateremkoli srednješolskem programu in izpit iz enega od maturitetnih predmetov (zgodovina, psihologija, filozofija, sociologija, ekonomija); izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) pred 1. 6. 1995 končal katerikoli štiriletni srednješolski program.

V primeru omejitve vpisa bodo

kandidati iz točke a) in c) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri maturi oz. zaključnem izpitu (60 %)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (40 %)

kandidati iz točke b) izbrani glede na:

- splošni uspeh pri poklicni maturi (40 %)
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku (40 %)
- uspeh pri maturitetnem predmetu (20 %)

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Na prvostopenjskem univerzitetnem študijskem programu Bibliotekarstvo in informatika se upoštevajo tudi znanja in spretnosti, pridobljene pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja.

Študentje oz. študentke znanja, pridobljenega v raznih oblikah formalnega izobraževanja, izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vložnega dela študenta, da se znanja in spretnosti lahko ovrednotijo s kreditnimi točkami. Študentu oz. študentki se lahko prizna do 12 KT, ki lahko nadomestijo izbirne predmete študijskega programa. Na podlagi individualnih vlog študentov oz. študentk o priznavanju in vrednotenju tako pridobljenega znanja in spretnosti odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani (FF UL).

Pri znanjih, pridobljenih na osnovi izkazanih listin neformalnega izobraževanja oziroma portfolija (projekti, elaborati, izumi, patenti, objave avtorskih del itd.), se študentu oz. študentki lahko prizna do 12 KT, ki lahko nadomestijo izbirne predmete študijskega programa. O priznavanju in vrednotenju na podlagi individualnih vlog odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo FF UL.

Študentu oz. študentki se lahko skupaj prizna 18 KT oz. 10% študijskega programa.

Študentu oz. študentki prvostopenjskega univerzitetnega študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika se na osnovi delovnih izkušenj in strokovnih referenc, ki jih izkazuje s portfolijem, lahko delno ali v celoti prizna študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Priznavanje študijskih obveznosti je v domeni posameznih nosilcev predmetov. O priznavanju in vrednotenju na podlagi individualnih vlog ter pisnih mnenj nosilcev posameznih predmetov odloča kolegij predstojnika oz. predstojnice Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo FF UL.

Določila o priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v študijski program, se smiselno upoštevajo tudi pri priznavanju znanj in spretnosti, pridobljenih med študijem, v kolikor je v obliki učnega sporazuma to dogovorjeno vnaprej.

5. Pogoji za napredovanje po programu

Za napredovanje v **drugi letnik** univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa **Bibliotekarstvo in informatika** mora študent opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT).

Za napredovanje v **tretji letnik** univerzitetnega enopredmetnega študijskega programa **Bibliotekarstvo in informatika** mora študent opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da dosežejo 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) 2. letnika, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje dodiplomskega študija mora kandidat opraviti vse obveznosti, ki jih določa študijski program in učni načrti predmetov, vključenih v program ter pripraviti in zagovarjati diplomsko delo.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 1. Stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11.6.2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe 1. Stopnje.

Prehodi so možni med študijski programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent/ka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat/ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu/ki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil/a v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat/ka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/ka opravil/a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/ka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja so določeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih, in obsegajo ustne in pisne izpite, kolokvije, seminarske naloge, projekte itd. Ocenjevalna lestvica je od 6-10 (pozitivno) oz. 1-5 (negativno), pri ocenjevanju se upošteva Statut UL in izpitni red FF.

9. Predmetnik študijskega programa

Stebri:

- A. Temeljni teoretski in metodološki predmeti
- B. Usmeritveni strokovni predmeti
- C. Izbirni predmeti na oddelku
- D. Izbirni predmeti na drugih oddelkih FF ali drugih fakultetah

P: predavanja, S: seminar, V: laboratorijske vaje, KT: kreditne točke po evropskem sistemu kreditnih točk (1 KT pomeni 30 ur obremenitve študenta)

1. LETNIK		Steber	Kontaktne ure			KT
			P	S	V	
1. semester						
1.	Knjiga v zgodovinskem in družbenem kontekstu	A	45	30		8
2.	Osnove bibliotekarstva in organizacija knjižnic	A	45	45		10
3.	Uvod v znanstveno delo	B	30	15		5
4.	Računalništvo	B	30		30	8
5.						
2. semester						
	Osnove informacijske znanosti	A	30	15		6
	Razvoj knjižnic in knjižničarstva	B	15	15		4
	Osnove organizacije informacij	A	45	30	30	10
	Osnove psihologije	B	30	15		5

Izbirni predmeti – študent si lahko v 1. ali 2. semestru izbere enega od navedenih izbirnih (notranje strokovnih) predmetov v obsegu 4 KT

Izbirni predmeti 1. letnika v zimskem oz. letnem semestru		Steber	Kontaktne ure			KT
			P	S	V	
	Branje in interpretacija angl. strokovnih besedil	C			30	4
	Knjižne vsebine v popularni kulturi	C	15	15		4
	Književnost za bibliotekarje in založnike	C	30			4

2. LETNIK		Steber	Kontaktne ure			KT
			P	S	V	
3. semester						
	Organizacija knjižničnih zbirk	A	30	15	30	8
	Osnove knjigarstva	A	30	15		6
4. semester						
	Informacijski viri in storitve	A	30	15		5
	Sistemi za poizvedovanje	A	30	30	15	8

	Osnove statistike za bibliotekarje-informatike	B	15		30	4
	Sociologija medijev in znanja	B	30	15		5

Izbirni predmeti – Študent si v 3. ali 4. semestru izbere 4 izbirne predmete – notranje strokovne (16 KT) in preostanek KT v D predmetih 8 KT (zunanji izbirni), oboje v skupnem obsegu 24 KT

Izbirni (notranje strokovni) predmeti 2. letnika v zimskem oz. letnem semestru	Steber	Kontaktne ure			KT
		P	S	V	
Branje in interpretacija ang. strokovnih besedil	C			30	4
Knjižne vsebine v popularni kulturi	C	15	15		4
Književnost za bibliotekarje in založnike	C	30			4
Strokovno komuniciranje v angleškem jeziku	C			30	4
Šolska knjižnica	C	15	15		4
Splošna knjižnica	C	15	15		4
Rokopisno gradivo	C	30			4
Visokošolska knjižnica	C	15	15		4
Specialno knjižničarstvo	C	15	15		4
Zaščita in konzerviranje pisnega in grafičnega gradiva	C	30			4
Komunikacija v informacijski dejavnosti	C	15	15		4
Oblikovanje spletnih strani 1	C	15	15		4

3. LETNIK		Steber	Kontaktne ure			KT
			P	S	V	
5. semester						
Skupni						
	Kognitivni procesi v organizaciji informacij	A	15	15		4
Bibliotekarstvo						
	Vsebinska obdelava	A	30	15	30	8
	Izgradnja knjižničnih zbirk	B	45	30		8
Informacijska znanost						
	Organizacija informacijskih zbirk	A	30	30	15	8
	Elektronsko založništvo	B	15		30	6
Knjigarstvo						
	Elektronsko založništvo	B	15		30	6
	Osnove slovenskega in medn. knjižnega trga	B	45	30		8
6. semester						
Skupni						
	Praktikum z diplomskim seminarjem			10		10
Bibliotekarstvo						
	Katalogizacija	A	30	15	30	8
	Avtomatizacija knjižnic	B	15	15	15	6
Informacijska znanost						
	Informacijski viri na internetu	A	30	30	15	8
	Digitalna knjižnica	B	30	30	15	8
Knjigarstvo						
	Formati in nosilci knjižnih vsebin	A	45	30		8
	Kulturne politike in knjiga v EU in Sloveniji	B	45	30		8

Izbirni predmeti – Študent si v 5. ali 6. semestru izbere za 16 KT izbirnih predmetov – notranje strokovne , notranje obvezne drugih smeri ali zunanje izbirne

Izbirni (notranje strokovni) predmeti 3. letnika v zimskem oz. letnem semestru	Steber	Kontaktne ure			KT
		P	S	V	
Branje in interpretacija angl. strokovnih besedil	C			30	4
Knjižne vsebine v popularni kulturi	C	15	15		4
Književnost za bibliotekarje in založnike	C	30			4
Strokovno komuniciranje v angleškem jeziku	C			30	4
Šolska knjižnica	C	15	15		4
Splošna knjižnica	C	15	15		4
Rokopisno gradivo	C	30			4
Visokošolska knjižnica	C	15	15		4
Specialno knjižničarstvo	C	15	15		4
Zaščita in konzerviranje pisnega in grafičnega gradiva	C	30			4
Komunikacija v informacijski dejavnosti	C	15	15		4
Oblikovanje spletnih strani 1	C	15	15		4

Steber: A in B – obvezni predmeti; C – izbirni predmeti na oddelku; D – izbirni predmeti na drugih oddelkih FF ali drugih fakultetah

Kontaktne ure: P – ure predavanj, S – ure seminarjev, V – ure vaj

KT – kreditne točke

Izbirni predmeti so po semestrih ponujeni tako, da je najprimerneje za študente, vendar glede na obremenitev predavateljev in lahko tudi vsako drugo ali tretje leto.

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Študent v prvem letniku izbere enega od treh navedenih izbirnih predmetov na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo (C predmet). V drugem letniku študent izbere štiri izbirne predmete na oddelku (16KT), preostanek KT pa lahko izbere iz drugih programov (D predmeti), oboje v skupnem obsegu 24 KT. V tretjem letniku študent izbere za 16 KT predmetov iz druge usmeritve, C ali D predmetov.

Študenti in študentke lahko v okviru programa ERASMUS del študijskih obveznosti opravijo v tujini. Sodelovanje je trenutno vzpostavljeno s sorodnimi šolami v Borås (Švedska), Gradcu (Avstrija), Leipzigu (Nemčija), Londonu in Oxfordu (Velika Britanija), Pragi (Češka), Vidmu (Italija), Valenciji (Španija).

11. Predstavitev posameznih predmetov

Avtomatizacija knjižnic (6 KT)

Razumevanje delovanja knjižnice kot osnove za načrtovanje avtomatizacije. Poznavanje mednarodnih standardov in seznanjenost z različnimi primeri programskih orodij.

Branje in interpretacija angleških strokovnih besedil (4 KT)

Študenti razumejo bistvo in posamezne informacije v avtentičnih angleških strokovnih besedilih ter se znajo slovnično pravilno izražati v primernem besedišču.

Digitalna knjižnica (8 KT)

Razumevanje pojma digitalne knjižnice in poznavanje postopkov načrtovanja, izgradnje in vzdrževanja digitalne knjižnice. Vrednotenje digitalnih knjižnic.

Elektronsko založništvo (6 KT)

Študente seznaniti s temeljnimi zakonitostmi in pojavnimi oblikami elektronskega založništva in jih usposobiti za izdelovanje enostavnih dokumentov v tiskani in elektronski obliki.

Formati in nosilci knjižnih vsebin (8 KT)

Študenti spoznajo temeljne značilnosti formatov in nosilcev različnih knjižnih vsebin ter različne oblike interakcije med posameznikom in različnimi nosilci knjižnih vsebin. Razumejo povezavo med različnimi nosilci in formati (tisk po naročilu, klasično tiskana knjiga, digitalni nosilci).

Informacijski viri in storitve (5 KT)

Seznanjenost z informacijskimi viri in storitvami v knjižnicah ter drugih informacijskih ustanovah. Sposobnost uporabe in vrednotenja informacijskih virov. Razumevanje organizacije in delovanja informacijskih služb. Razumevanje in sposobnost referenčnega pogovora.

Informacijski viri na internetu (8 KT)

Poznavanje osnov delovanja omrežij, pomena Internetnih protokolov in razvoja informacijskih orodij na Internetu. Razumevanje spleta kot informacijske infrastrukture. Poznavanje značilnosti spletnih informacijskih virov in njihove uporabnosti za knjižničarskega profesionalca in laika. Razumevanje razvoja in trendov razvoja spletnih informacijskih virov. Razumevanje najpomembnejših postopkov pri gradnji spletnih zbirk. Poznavanje značilnosti spletnih portalov in organizacije zelo raznolikih tipov spletnih virov. Seznanitev s problemi večjezičnosti internetnih virov.

Izgradnja knjižničnih zbirk (8 KT)

Razumevanje nabavne politike, spoznavanje različnih pristopov k upravljanju, izgradnji, uporabi in vrednotenju knjižnične zbirke ter razumevanje postopkov pridobivanja in dajanja v uporabo vseh vrst gradiva ter varovanja knjižnične zbirke

Katalogizacija (8 KT)

Poznavanje in razumevanje knjižničnega kataloga in kataložnih zapisov (bibliografski, normativni). Razumevanje in poznavanje domačih in tujih katalogizacijskih pravil/nikov. Razumevanje in poznavanje posledic katalogizacijskih odločitev za iskanje informacij v katalogih.

Knjiga v zgodovinskem in družbenem kontekstu (8 KT)

Razvijanje sposobnosti razumevanja nastanka tiska, knjižnega založništva in avtorstva. Razvijanje sposobnosti razumevanja geneze informacijske družbe in temeljnih regulatorjev v njej. Študenti morajo na koncu predmeta razumeti nastanek in delovanje komunikacijskega kroga knjige.

Književnost za bibliotekarje in založnike (4 KT)

Predmet nudi študentkam in študentom pregled književnosti in njene recepcije od začetkov pisne kulture do sodobnosti. Združuje področje in metodološke principe literarne zgodovine in sociologije kulture, nadgrajuje srednješolsko poznavanje zgodovine književnosti in temeljna besedila svetovne književnosti postavlja v zgodovinski in sodobni družbeni kontekst.

Knjižne vsebine v popularni kulturi (4 KT)

Študentke in študenti spoznavajo uporabo knjižnih vsebin v različnih medijih popularne kulture in ugotavljajo oblike in stopnje prilagoditve v posameznih medijskih preobrazbah ter s tem povezane spremembe bralčevega (gledalčevega, poslušalčevega) doživljanja.

Kognitivni procesi v organizaciji informacij (4 KT)

Razumevanje vloge in pomena kognitivnih procesov v procesu organizacije informacij; zaznavni procesi kot osnova pri zaznavanju informacij različnih modalitet, spoznavanje dejavnikov, ki vplivajo na kognitivne procese, razumevanje in uporaba metakognicije.

Komunikacija v informacijski dejavnosti (4 KT)

Predavanja posredujejo teoretične in praktične vidike dela z uporabniki, ki jih študent poglobi z aktivnim prispevkom v okviru seminarja. Predmet izhaja iz spoznanja, da knjižnica ni več samo organizirana zbirka dokumentov, ampak predvsem vstop v celotno mrežo informacijskih sistemov, v katerih bibliotekar usmerja pretok informacij za določeno področje ali posamezne strokovne skupine, predvsem pa deluje kot posrednik pri reševanju informacijskih problemov uporabnikov, torej v procesu učenja - konstrukcije novega znanja.

Študent se usposobi za opravljanje informacijske funkcije v referenčni službi, hkrati pa pridobi osnovna komunikacijsko didaktična znanja za individualno in skupinsko delo z uporabniki.

Kulturne politike in knjiga v EU in v Sloveniji (8 KT)

Študente seznaniti z mehanizmi, ki predvsem v Evropski zvezi pomagajo ohranяти in razširjati knjigo kot enega ključnih kulturnih dejavnikov.

Organizacija informacijskih zbirk (8 KT)

Študent razume organizacijo, razvoj in vzdrževanja informacijskih zbirk različnih vsebin v digitalni in fizični obliki in vse to lahko tudi izvaja. Razume odvisnost opisa objektov in organizacije informacijskih zbirk od vrste informacij in namena njihove rabe.

Oblikovanje spletnih strani 1 (4 KT)

Študent se bo seznanil s svetovnim spletom, kot storitvijo, ki omogoča dostop do med seboj povezanih dokumentov. Spoznal bo nekatere spletne pregledovalnike in spletne iskalnike. Naučil se bo izdelati spletno stran v jeziku XHTML in CSS.

Organizacija knjižničnih zbirk (8 KT)

Poznavanje vrst knjižničnega gradiva. Razumevanje pripravljanja knjižničnega gradiva za posredovanje javnosti. Razumevanje pripravljanja opisov knjižničnega gradiva za posredovanje informacij v knjižničnih katalogih. Razumevanje pomena in postopkov posredovanja dostopa uporabnikom do knjižničnega kataloga in knjižničnega gradiva.

Osnove bibliotekarstva in organizacija knjižnic (10 KT)

Poznavanje organiziranosti knjižnic in njihovega družbenega položaja, ter storitev, doma in po svetu. Poznavanje knjižnične in informacijske politike v Sloveniji in v svetu. Poznavanje domačih zakonov in predpisov glede zbiranja, shranjevanja, urejanja in posredovanja informacij virov. Razumevanje profesije, njenih nalog, usposobljenosti in etičnih načel.

Osnove informacijske znanosti (6 KT)

Seznanjenost z informacijsko znanostjo kot interdisciplinarno vedo, poznavanje glavnih področij. Razumevanje osnovnih pojmov.

Osnove knjigarstva (6 KT)

Študenti na koncu ciklusa predavanj razumejo organizacijo založniškega procesa, osnovne konture delovanja sodobnih knjižnih trgov in njihovo regulacijo.

Osnove organizacije informacij (10 KT)

Poznavanje različnih vrst publikacij in dokumentov. Razumevanje pomena in strukture (oblike) zapisov o njih v podatkovnih zbirkah in katalogih ter razumevanje pomena in strukture informacij iz publikacij in dokumentov ter o njih. Poznavanje nastajanja zapisov o publikacijah, dokumentih za različne vrste publikacij in dokumente. Razumevanje transfera publikacij, dokumentov in zapisov o njih med uporabnike. Poznavanje pomena in načinov urejanja zbirk publikacij in dokumentov. Poznavanje pomena in načinov urejanja zbirk zapisov o publikacijah in dokumentih.

Osnove psihologije (5 KT)

Razumevanje pomena psihologije v bibliotekarstvu in informacijski znanosti. Poznavanje osnov psihologije: razvojne, osebnosti, socialne in pedagoške ter psihologije delovnega okolja.

Osnove slovenskega in mednarodnega knjižnega trga (8 KT)

Študente seznaniti z metodologijo raziskovanja knjižnih trgov in z temeljnimi razlikami, ki obstojijo med knjižnimi trgi v razvitih državah.

Osnove statistike za bibliotekarje-informatike (4 KT)

Razumevanje pomena in zbiranja statističnih podatkov v knjižnicah in drugih informacijskih službah. Poznavanje in razumevanje metod deskriptivne in nekaterih metod inferenčne statistike

Praktikum z diplomskim seminarjem(10 KT)

Seznanitev s praktičnim delom v stroki. Gre za pomembno dopolnitev in obogatitev teoretičnih znanj, ki jih študent pridobi med študijem. Praktično delo v knjižnicah, knjigarnah, založbah in drugih ustanovah in organizacijah, ki se ukvarjajo z organizacijo in posredovanjem informacij, je praviloma povezano z diplomskim delom, ki ga študent pripravi in zagovarja v okviru diplomskega seminarja.

Računalništvo (8 KT)

Študente seznaniti z osnovno strojno opremo (računalnik, naprave za zajemanje, prikazovanje in shranjevanje informacij), z digitalno predstavitvijo različnih tipov informacij v računalniku in s temeljnimi programskimi orodji, ki jih bodo srečevali pri delu v knjižnicah, založbah, arhivih in drugih organizacijah, ki se ukvarjajo z hranjenjem in posredovanjem informacij.

Razvoj knjižnic in knjižničarstva (4 KT)

Poznavanje razvoja knjižnic (in knjižničarskih postopkov, orodij, organizacije in storitev) in poznavanje razvoja informacijske znanosti (tematike, orodij) v svetu in na Slovenskem, oboje kot osnova za razumevanje sodobnega bibliotekarstva in informacijske znanosti. Razumevanje odnosa med bibliotekarstvom, informacijsko znanostjo in knjigarstvom. Poznavanje razvoja izobraževanja in oblikovanja profesije. Obravnava, analizira in vzporeja družbene osnove in strokovne modele za delovanje knjižničarstva.

Rokopisno gradivo (4 KT)

Poznavanje temeljnih značilnosti v razvoju pisnih spomenikov srednjega veka. Poznavanje obič in posebnih prvin v strukturi, vsebinski in zunanji podobi srednjeveškega pisnega spomenika, zlasti knjige.

Sistemi za poizvedovanje (8 KT)

Razumevanje razvoja podatkovnih zbirk in poznavanje njihovih osnovnih značilnosti. Osnovna sposobnost modeliranja podatkov in procesov z osnovami gradnje relacijskih zbirk. Poznavanje klasičnih besedilnih zbirk (bibliografske zbirke, knjižnični katalogi, citatni indeksi). Sposobnost poizvedovanja po teh zbirkah. Razumevanje delovanja in rabe sodobnih besedilnih in multimedijskih zbirk. Poznavanje osnov načrtovanja sistemov za poizvedovanje.

Sociologija medijev in znanja (5 KT)

Študenti na koncu ciklusa predavanj poznajo osnovno terminologijo medijskih fenomenov, razumejo značilnosti razvoja medijev in mehanizme družbenega odzivanja nanje, ter specifične digitalne komunikacije, sposobni pa so tudi analize konkretnih medijskih praks.

Specialno knjižničarstvo (4 KT)

Študenti razumejo posebnosti specialnega knjižničarstva, spoznajo delovanje specialnih knjižnic, ter delovne naloge in opravila specialnih knjižničarjev. Poseben poudarek je dan tistemu delu specialnega knjižničarstva, ki je pomemben za vse knjižnice, ter sodobnim trendom v knjižničarstvu, ki so rezultat prilagajanja spremembam, ki nastajajo predvsem pod vplivom novih informacijskih tehnologij.

Splošna knjižnica (4 KT)

Študenti razumejo pomen in vlogo splošne knjižnice pri razširjanju znanja in razvijanju pismenosti, prepoznajo posebnosti organizacije in delovanja knjižnice, spoznajo notranjo organizacijo, spoznajo osnove načrtovanja programa njenega dela, tudi dela na posameznem vsebinskem področju.

Strokovno komuniciranje v angleškem jeziku (4 KT)

Študenti znajo napisati določeno zvrst besedila, znajo pridobivati in prenašati informacije ter o tem poročati, poznajo različne komunikacijske funkcije.

Šolska knjižnica (4 KT)

Študenti razumejo pomen in vlogo šolske knjižnice za učni uspeh izobraževalnega programa in za opismenjevanje, prepoznajo posebnosti organizacije in delovanja knjižnice, spoznajo notranjo organizacijo, znajo načrtovati program njenega dela, znajo opredeliti njene naloge na področju informacijskega opismenjevanja in razvijanja bralne kulture, spoznajo metode vrednotenja knjižnice in njenega dela.

Uvod v znanstveno delo (5 KT)

Študenti se spoznajo s postopki in metodami znanstvenoraziskovalnega dela. Pričakovani rezultati: sposobnost opredelitve znanstvenega problema, predmeta, teme raziskave, postavitve raziskovalnih vprašanj in hipotez; sposobnost opredelitve, iskanja, izbora in uporabe relevantnih informacijskih virov; sposobnost izdelave strokovnega dela (seminarske naloge) v pisni obliki.

Visokošolska knjižnica (4 KT)

Študenti razumejo pomen in vlogo visokošolskih knjižnic v visokošolskem izobraževalnem in znanstvenoraziskovalnem procesu ter njihov vpliv na končne izide dejavnosti visokošolskih zavodov. Prepoznajo posebnosti organizacije in delovanja knjižnic, spoznajo njihovo notranjo organizacijo in delovanje, znajo načrtovati programe dela knjižnic ter opredeliti njihove naloge na področju informacijskega opismenjevanja. Spoznajo metode evalvacije knjižnic in njihovega prispevka h končnim izidom dejavnosti visokošolskih zavodov.

Vsebinska obdelava (8 KT)

Poznavanje problematike in tehnik klasificiranja in gesljenja knjižničnega gradiva, izdelovanja izvlečkov in stvarnih kazal. Poznavanje in razumevanje problematike indeksiranja digitalnih zbirk besedilnih, zvočnih in slikovnih dokumentov.

Zaščita in konserviranje pisnega in grafičnega gradiva (4 KT)

Prepoznavanje materialov, tehnologije in strukture posameznih zvrsti knjižničnega, arhivskega in drugega grafičnega gradiva, prepoznavanje in razumevanje vrste vzrokov in posledic hrambe in uporabe prej navedenega gradiva, razumevanje odnosa ustvarjalec - skrbnik - uporabnik.

ZAKLJUČEK ŠTUDIJA

Za zaključek študija mora kandidat oz. kandidatka opraviti vse študijske obveznosti, predvidene s programom in učnimi načrti posameznih predmetov. Pripraviti in predložiti mora diplomsko delo, ki ga zagovarja v okviru predmeta Praktikum z diplomskim seminarjem. Kandidat pod mentorjevim vodstvom pripravi diplomsko delo, ki običajno rešuje konkretni strokovni problem iz knjižnice, informacijskega centra, knjigarne ali podobne ustanove oz. podjetja, ki se ukvarja z zbiranjem, urejanjem in posredovanjem informacij.

12. Zaposlitvene možnosti

Z osvojenim znanjem je diplomant usposobljen za opravljanje osnovnih nalog v knjižnicah vseh vrst, v informacijskih centrih različnih podjetij in ustanov ter v knjigarnah in založbah. Študijski program usposablja tudi za delo v drugih ustanovah, ki se ukvarjajo z zbiranjem, organiziranjem in posredovanjem informacij in dokumentov.

13. Knjižnica

Oddelčna knjižnica je s približno 7.000 knjigami in 68 naslovi revij, usmerjena na področje bibliotekarstva, informacijske znanosti, knjigarstva in založništva. Ima čitalnico s 6 in računalniško čitalnico s 4 sedeži. Mogoč je oddaljeni dostop do elektronskih informacijskih virov. Gradivo je v celoti popisano v slovenskem vzajemnem katalogu COBISS. Knjižnica je del Osrednje humanistične knjižnice, ki je z okrog 600.000 enotami gradiva tretja največja knjižnica v Sloveniji. Članstvo v knjižnici omogoča uporabo tudi drugih knjižnic UL.

14. Tutorstvo

Tutorstvo na FF poteka od študijskega leta 2007/08. Študentom prvih letnikov tako želi olajšati vključevanje v univerzitetno okolje. Tutorstvo omogoča ustvarjanje bolj kvalitetnih odnosov med študenti nižjih in višjih letnikov in hkrati med učitelji ter študenti. Kvalitetni odnosi so dobra osnova za izboljšanje študijskih dosežkov oz. kvalitete študija na splošno.

Potekajo naslednje vrste tutorstva:

- a) Uvajalno študentsko in učiteljsko tutorstvo, ki je namenjeno študentom prvih letnikov, da se lažje in bolj uspešno vključijo v študij oz. fakultetno življenje.
- b) Tutorstvo za tuje študente, kjer študenti in učitelji skrbijo za vse tiste študente, ki so na mednarodni izmenjavi. Tuji študenti potrebujejo informacije in pomoč pri izbiri predmetov in opravljanju obveznosti. Po drugi strani pa si tudi želijo vključiti v

socialno okolje, spoznavati fakulteto, njene aktivnosti, aktivnosti študentske organizacije in seveda tudi našo deželo.

- c) Tutorstvo za študente s posebnimi potrebami vključuje pomoč in prilagojeno organizacijo študija tako s strani učiteljev kot študentov.
- d) Predmetno tutorstvo pa je usmerjeno v izboljšanje študijskih dosežkov študentov. Izvaja se ga pri zahtevnejših predmetih in vključuje tako študente kot tudi učitelje.
- e) Področno tutorstvo je oblika tutorstva, ki ga izvajajo učitelji na različnih področjih: študijska praksa, mednarodna izmenjava, karierna pot, izbirne vsebine itd.

15. Študentske dejavnosti

Študenti Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo so tesno povezana in aktivna skupnost. V okviru Zveze bibliotekarskih društev Slovenije oblikujejo Sekcijo študentov bibliotekarstva. Redno organizirajo sprejem prvih letnikov, da jim podrobno predstavijo svoje dejavnosti. Organizirajo strokovne ekskurzije v knjižnice po Sloveniji in Evropi. Sodelujejo na vsakoletnem mednarodnem kongresu študentov bibliotekarstva Bobcatsss. Skrbijo tudi za družabne dogodke, npr. »novoletno pitanje«, kjer v predprazničnih dneh prinesejo in skupaj pojedjo različne dobrote. Aktivno sodelujejo tudi v fakultetnih in univerzitetni študentski organizaciji (ŠOFF, ŠSFF).